

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET

KÖZLÖNYE.

II. ÉVFOLYAM.

TARTALOM: Az erdélyrészi méhészigylet 1887 ik évi beszámoló közgyűlése. — Speculativ étetés vitakérdéssé vált megoldásához. (Vége.) *Abonyi András*. — A mézcset készítésről. I. (Folyt. köv.) *Dr. Ribári Ferencz*. — Méhészközleánk. II. (Folyt. köv.) *Antónia János*. — Felzudult méhkás. X. X. — Szemle. X. X. — Márczius havi teendők a méhésben. — Méhészeti vezérelvek. *Álbu József*. — Vidék: A udvarhelymegyei m. kör közgyűlése. 1886. évi méhészetek eredménye, s valami a kúpkasos méhszüretről. *Pálfi Lajos*. Méhek legelője, *Bedó József*. (Közl.) *Közma Ferencz*, földbirtokos. — Vegyes közlemények. — A szerkesztő üzenetsei. — *A borítékon:* Egyletünk igazgatósága, annak alapító és tiszteletbeli tagjainak névsora. — Hirdetés.

Február hó, 1887.

KOLOZSVÁRTT.

AZ EGYLET TULAJDONA.

NYOMATOTT A MAGYAR POLGÁR NYOMDÁJÁBAN.

1887.

Egyletünk igazgatósága, annak alapító és tiszteletbeli tagjaink névsora.

a) Elnökség:

Br. Bánffy Dániel, elnök.
Bodor László I-ső alelnök-szerkesztő.
Albu József II-ik alelnök-méhész-igazgató.
Fodor Gyula, pénztárnok.
Szentgyörgyi Lajos, főtitkár.
Dr. Kőmives Gerő, altitkár.

b) Igazgató választmány.

a) helybeliek:

Antónya János.
Bartha Miklós.
Bakcsi Benő.
Benkó Mihály.
Csiki Lukács.
Donáth Lajos.
Hatházi Ferencz.
Hóry Béla.
Hirschfeld Sándor,
Mucsy József.
Nagy Dániel.
Tamási János és
Mandeville Frigyes, mint a kol. mozd. társ. tanács. tanács. hallgatóság képviseletében.
Mandeville Frigyes, mint a kol. mozd. társ. tanács. tanács. hallgatóság képviseletében.

b) vidékiek:

Br. Bánffy Ernő, Borsá.
Budai József, Bodos.
Bod László, N.-Almás,
Berde Ferencz, Gyergyó-Alfalu.
Bihari Zsigmond, Kutyfalva.
Györbiró Ignác, Szt.-Katalna.
Gyurka József, Csernátfalva-Hosszúfalu.

Kis Lajos, Étfalva.
Korbuly Zaty, Ó-Radna.
Riegel Antal, Borszék.
Tulogdi Sámuel, Torda.
Szentgyörgyi Lajos, Bánffy-Hunyad.

c) Alapító tagok:

Ajtai K. Albert.
Albu József.
Br. Apor Károly. †
Bak Lajos.
Lovag hetei Bakó Ferencz.
Br. Bánffy Dániel.
Br. Bánffy Ádám.
Gr. Bánffy György.
Gr. Bánffy Béla.
Bokros Elek.
Balla Pál.
Csiki János-József.
E. délyi Gazd. Egylet.
Farkas Dávid.
Fatter Féter.
Gück József.
Gebhardt Döme.
Horváth Bertalan.
Hegedüs Sándor.
Hosszúheofil.
Konrad Lajos.
Dr. Kőmives Gerő.
Kulissceki Endre.
Kolozsvár város.
Nalácz Géza.
Pankoczkó Ferencz. †
Szabó József (Fenes).
Szaboszlai Károly.
Szentgyörgyi Lajos, Kolozsvár.
Zabulik Sándor.
Vályi Elek.
Veress Ferencz, Kolozsvár.
Voith Gergely.

d) Tiszteletbeli tagok:

Br. Ambrózi Béla.
Göndöcs Benedek.
Grand Miklós.
Id. Hutter Sámuel.
Dr. Kriesch Sámuel.
Sebestyén Mihály.

Az udvarhelymegyei kör elnöksége Székely-Keresztur központtal.

Báró Kemény Béla elnök.
Szt. Erőbet.
Pálfi Lajos ig. alelnök,
Székely-Keresztur.
Gyarmathy Dezső titkár,
Székely-Keresztur.
Sándor János ig. tanár-pénztárnok, Sz.-Keresztur, s 12-12 központi s vidéki választmányi tag.

A nagyküllömegyei kör elnöksége Segesvár központtal.

Gr. Betlén Gábor főispán, védnök.
Horváth László tanfelügyelő, tiszteletbeli elnök.
Teutsch Gáspár ig. alelnök, Segesvár.
Gábor Dénes titkár, Fejéregyháza.
Kispál Gábor pénztárnok, Segesvár, s 12-12 központi s illetve vidéki választmányi tag.

Tagsági díjaikat befizették 1887-re:

Vajna István.
Bod László.
Dr. Albu Mózes.
A rettegi áll. iskola.
Magyarosi János.
Kühne Ferencz.

Bakcsi Benő.
Donáth Lajos.
Manajló György.
Farkas János 1 frt.
Korbuly Zakariás.
Tamási János.
Wieder 1 frt.

Bodó Sándor.
Borbély József.
Állami népiskola piski.
Harmath Lajos.
Budai József.
Campeanu Ilyés 1 frt.

Tagsági díjaikat befizették 1886-ra:

Bács György.
Szilágyi Miklós.
Suck Gyula.
Kondor József.
Velics Károly.
Nagy Elemér.

Campeanu Ilyés.
Kovácsics József.
Dicső Lajos.
Gyurka József.
Szentgyörgyi Dénes.
Dr. Klatrobeta Gyula.

Barabás András.
Gábor Mihály.
Wipf József.
Budai József.

juk kiforrti, úgy, mint épen a mustot, hogy előbb legyen bor belőle, azután használjuk eczet-készítésre. A legközségesebb eljárás szerinti eczet-készítésnél, az eczetes edény száját ritka, vászon szövettel kössük be, hogy a levegőt ne zárjuk el az edény tartalmától.

Figyelemben tartandó továbbá, hogy szabályos és gyors eczet erjedéshez legalább 12 fok meleg kell, de 24—36 foknál leggyorsabb az eczet erjedés. Az eczetes edény megtöltésénél a mézborba okvetlen öntsünk legalább egy huszad résznyi tiszta eczetet, mi által elősegítjük az ugynevezett eczetgomba képződést. Az eczetnek szánt anyag ne legyen túlságosan alkohol tartalma. Mert ha abban 10%-nál több az alkohol, nemhogy eczet képződne abban, hanem a már meglevő eczetgombák is elpusztulnak. Igen kedvező ez arány, ha 1 kiló mézhez 4 liter vizet öntünk. Azonban 5 liter vízzel is jó erős konyha-eczetet nyerünk. Ha nincs rendelkezésünk alatt valódi eczetünk, mit a méz-borra töltünk: dobjunk egy darab kenyeret az eczetes üvegbe. Vagy, hogy egészen tiszta munkát végezzünk: áztassuk a kenyeret 48 óráig gyenge meleg helyen vízben, s e folyadékot leszűrve, öntsük a mézborba. Egy ököl nagyságu kenyérré elég, ha fél liter vizet öntünk. E folyadék mindazon anyagokat tartalmazza, melyek az eczet képződéshez szükségesek, s elég 20—25 liter mézborra is.

Ha a mézbor megnyulósodott vagy megeczetesedett, nincs hátrányára az eczetgyártásnak. Ha azonban megkeseredett a rossz kezelés miatt: felesleges a vele való fáradság, mert élvezhetetlen eczet lesz belőle.

A fennebbi utasítás szerint kezelve a mézbort, minden költséges berendezés nélkül 4—6 hét alatt kitünő eczetet készíthetünk. Ha ennyi idő alatt az eczet el nem készül, annak legtöbb esetben a meleg hiánya az oka. Mert megjegyzendő, még arra is figyelemmel kell lennünk, hogy a fennebb már megszabott hőmérsék lehetőleg mindig egyforma legyen. A hőmérsék változása azonban nem okoz olyan nagy bajt, mintha az eczetnek való mézbort folyvást, ugyan egyenletes, de igen alantas fokú melegen tartjuk. A kinek nincs arra berendezett helye, eczetes edényeit tartsa a kályha tetején, avagy, ha üzleti célból gyárt, helyezze lehetőleg egyenletes hőfoku szobába.

(Folyt. köv.)

Dr. Ribáry Ferencz.

Méhészkedjünk.

II.

Minden kereseti ág csak azon esetben válik jövedelmezővé, ha az azzal foglalkozó szakértelemmel és okszerűen űzi. Ez oly igazság, melyet elvitatni nem lehet, de nem lehet különösen a méhészetre, mint oly ke-

resetágra nézve, mely a tetemes anyagi haszon mellett a nép erkölcsi életére is befolyást gyakorol.

Az okszerű méhészet a polgárok jövedelmét jelentékenyen növelheti, a nélkül, hogy az illetőket rendes foglalkozásuktól elvonja. Példaként álljon itt egyletünk, az erdélyrészi méhész-egylet, melynek tagjai között nem egy hivatalnok-, iparos- és földmivelővel találkozunk, kik méhészkedéssel foglalkozván, állandó jövedelmüket gyarapítják.

A méhészet terjesztése érdekében e hazarész számos méhészével léptem érintkezésbe s örömmel tapasztaltam, hogy egyletünk működésének általában jó hatása nyilvánul hazarészünk majdnem minden irányában s különösen a tanítók vannak az ügy iránt fokozott érdeklődéssel, minek mindnyájan csak örvendhetünk. Most már még a legegyszerűbb földmives is kezdi átlátni, hogy a parasztkasokkal üzőtt méhészet nemcsak bizonytalan, de átlag igen keveset jövedelmez, mert 3—4 frtnál magasabban a legjobbak sem kelnek el. Kiváltképp a mióta a Bodor-féle olcsó kaptárak forgalomba jöttek, már több méhesgazda megszerezte s nem egy helyt találunk a Hutter-féle átmeneti kasokra. Egyletünk működésére mutatva, első sorban kell kiemelnem Udvarhelymegye méhészetét, hol a megalakított méhészkör befolyása következtében, hathatós lendületet vett a méhészet.

Itt lesz helyén megemlékeznem a baróthi államilag segélyezett gazdasági szaktanítással egybekapcsolt, felsőbb népiskola méhészetéről is. Erre nézve legbiztosabb felvilágosítást ad ezen népiskola múlt évi 1885-ben megjelent értesítője.

Ezen értesítő 30 oldalra terjed. 17-ik oldalán szóról-szóra ez áll: „A méhtenyésztésnek egy néhány kas képezi alapját, mire nézve egy pár év óta épen nem kedvező idő járt, minélfogva a szaporulat is lassan megy.“ (!)

Számos tapasztalatok mutatják, miszerint kedves hazarészünk elég alkalmas a méhtenyésztésre, továbbá arról is meggyőződhetünk, hogy az egyes vidékek értelmisége óhajtja az okszerű méhészet elsajátítását és ha ez bekövetkezik, miben kételkednünk nem szabad: akkor a nép is belátva ezen mezőgazdasági ág jövedelmezőségét, önkénytelenül hozzá fog.

Hanem nem szabad megfeledkeznünk arról is, hogy a „theoria“ „praxis“ nélkül semmit, vagy legalább is nagyon keveset ér.

Szerintem csak kellő szakértelemmel és ezzel kapcsolatban kellő praxissal lehet sikeresen művelni a méhészetet és csak akkor lesz áldást-hozó, ha az illető miadkettővel rendelkezik.

Már most lássuk röviden azon eszközöket, melyek az okszerű méhtenyésztést fölvirágoztatni vannak hivatva. Első sorban természetesen az egyletek működését kell emlitenem, mivel egyleti élet nélkül nem emel-

kedhetett volna még Németország méhészete se oda, hol ma áll. Nem célunk az egyletek áldásthozó hasznosságát e helyen fejtegetni, csak annyit mondok, hogy minden méhésznek, ki haladni akar, ki üzleti vagy bárminő célból üzi a méhészetet, az egyletbe lépés első kötelessége legyen.

(Folyt. köv.)

Antónya János.

Felzudult méhkás.

Láttak már önök bizonyára elég haragos méhet. Miként töpörödik össze és siró zummogással hogyan csap arcunkra, kikeresi hol fáj legjobban s oda nyomja be hegyes fullánkját. Legtöbbször igazságtalanul okoz fájdalmat annak, a ki gédelgeti, utána jár. Tisztelem e szorgalmas állatkát, de jellemének ez egyetlen vonásával nem vagyok kibékülve. Hanem megnyugszom azon, hogy tudatlan. Mi, méhészek érezzük legjobban, hogy méhecskéinknek ama következtelen ingerlékenysége mennyi bajt okoz. Ezért méltán esem csodálkozásba, hogy épen e jellemvonásban, oly sok utánzója akad a szorgalom képviselőinek.

Ama kaptár népe, mely az országos méhészeti egyesület firmáját viseli: ugyan ingerlékeny. Önök tudják, hogyan zudult fel ez csak nem rég, azért, mert a miniszter 5 mm. magasabb keretet ajánlott, mint a melynekhez szokva volt. Az utolsó választmányi ülésen ismét nagy zavar támadt a családban. Hadi lábon állott annak minden tagja, s bebizonyította, hogy a fulánk nemcsak holmi parádé jószág, hanem avval szurni kell, ha nem más okból, csak azért is, mert különben hüvelyébe rozsdásodik. Nem is kimélték annak hegyét. Első sorban kijutott Grand Miklós méhészeti felügyelőnek, azután meg a közoktatásügyi miniszternek. És miért? Kérdik önök. Anyátlanság van abban a kasban, vagy ál-anya? Mert e két esetben igen ingerlékeny a méh. Avagy tán a több anyaság esete? Nem tudom. Nem is tartozik reám. Az én kötelességem csak az, hogy a méhészeti mozgalmakról értesítem önöket. E pedig mozgalom volt a szó szoros értelmében. Okot pedig erre az a körülmény szolgáltatott, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet mert kiadatni, Neiszer György lugosi tanítónak, hogy ő, mint állami tanító, s egyszersmind az osztrák vasút vonalon méhészeti teendőkkel megbízott egyén, ne terjessze saját gyártmányu méh-kaptárait, hanem terjessen olyanokat, minőket a miniszter mint a kasoknak nyilvánított, s minőket már, országos költségen küldözgetett, s naponta küldözget szét.

Meg van támadva a szabad ipar, a szabad verseny eszméje, hangzott a frázis; ki tilthatja meg a szabad állam bármelyik szabad polgárának, hogy esze és fáradsága gyümölcsét ne értékesíthesse úgy, a hogy neki

tetszik. Hogyan mer a miniszter kaptár-monopoliumot csinálni? Melyik az a híres kaptár, a melyik minta-kaptár lehet, (ha nem a Külne Ferenczé), Hogyan merészel Grand javaslatot tenni a miniszternek, hogy az még egy állami néptanítónak is rendeletet küldjön? Magyarország komoly és higgadt méhészei e miatt nem tudnak elég erős kifejezést adni a fontos ügyhez méltó felháborodásoknak. A miniszter vészes talajra lépett, ingatag talajon áll. A miniszternek nincs jussa vizsgálni, hogy tanítói miféle kaptárt csinálnak és terjesztenek. Neki nincs más feladata, mint utalványozni a tanítók fizetését, utalványozni minél többet az egyletnek is, a hányszor kell, mert a bizony kell, de tovább ne merjen menni! Ha azonnal vissza nem vonja rendeletét, bepanaszolják az országgyűlésnek. Hadd vizsgálja meg a tisztelt ház mentelmi bizottsága, hogy van-e ok a Neiszer-kaptár kizárására? Ha a tisztelt ház sem ad igazságot, mennek tovább és tovább, a míg csak lépeső van. Mert a Neiszer-kaptár nagy kaliberű közgazdasági fontossággal bír. Abba belefér Magyarország egész adó-alapja. Tehát ez adó-alap is szeszélyben van, s azzal az egész ország existenciája problematikussá vált. Az a legkisebb az egészben, hogy a Trefort tárczája inog.

Hát én nem ismerem a híres Neiszer kaptárt. A mit arról tudok, annyi: hogy egy néhány híres méhész, mint dr. Driszon, Huber, Weyandt, Zwilling, Dennler, Frey, Günther, Krautzer elítelik és a hazai méhész tekintélyek közül senkit sem ismerek (Neiszer urat kivéve), a ki ajánlaná. Annyit tudok még róla, hogy a méz-kamarája alól van s a keret-méreték sem találhatnak az országos mérettel. Ez, azt hiszem, tökéletesen elég.

De nem is az a kérdés, hogy milyen a Neiszer kaptár? hanem az hogy Neiszernek, mint állami néptanítónak és méhészeti teendőkkal megbízott egyénnek, a méhészeti teendők közepezt mi a kötelessége? Hát az a kötelessége annak az urnak, hogy a többi tanítókkal és vándortanítókkal összhangzatosan működjön a méhészeti teendőkben. Mert ha valamennyi tanító különböző tanokat terjeszt a méhészet kezdő, s így könnyen félre is vezethető barátai között, alaposan megcsinálhatják a bábéli zavart, de a méhészet úgynem sokat fognak lendíteni.

Grand Miklós észrevette, hogy Neiszer nem azon az uton jár, a melyen kellene: kötelessége volt arra fölhevíteni a tanfelügyelő figyelmét s ennek viszont kötelessége volt jelentést tenni a miniszterhez, hogy a további hátrányos működés útja bevágassék. A miniszternek pedig a méhészet minden barátja csak köszönettel tartozik azért a kiváló figyelméért, melyben hazánk méhészétét részelteti.

Azt hiszem, a fulánkosok táborán kívül minden más halandó lélek megtart engemet abban a véleményben, hogy a generalisnak jussa van rendeletet adni alantos közegeinek. Figyelmeztetni őket kötelességük tel-

jesítésére s szükség esetén használja, belátása szerint a szigorubb rendszabályokat. „Mert rendnek muszáj lenni.“

De nem tekintve mindezeket, tegyük fel azt a lehetetlenséget, hogy Neiszer ur kaptára a föld kerektségén a legjobb. Tegyük fel továbbá még azt is, hogy Neiszer ur egy igen jó tankönyvet írt. Meg van azonban rendelve minden néptanítónak és méhészet terjesztésével megbízott tanítónak, hogy csak az Indali a.b.c.-t tanítsa, s csak a megküldött vagy elfogadott mintakaptár szerinti méhészetet terjessze. Minek kell történni az engedetlen tanítóval, ki túlteszi magát a rendeleten, és saját tankönyvét kezdi tanítani s terjeszteni a többi iskolákban is. Hát a történik, hogy ha a rendreutásítás nem használ: kiadják az utat.

Lehet, hogy valamelyik katona jobb puskát tud szerezni, mint a Kropacsek- vagy a most elfogadott Mannlicher-féle, de azért mégis főbelövik a katonát, ha a hivatalos puskát eldobva, a magáéval áll sikra; méginkább ez a sors éri a tüzért, ki sehogy sem akarja Linni, hogy a Krupp és Ukczius ágyu jobb a bodzafánál, s ilyenfajta szerszámmal indul az ellenségnek. Mindez pedig azért van „mert rendnek muszáj lenni.“ Ha a disciplina megbomlik, akkor vége a társadalmi rendnek.

A dolgok ilyen állásában remélhető, hogy Grand Miklós másodsor is ki fogja épülni a méhszurás okozta daganatokat, melyek most annál kevésbé lehetnek veszedelmesek, mert már hozzá szokhatott, a mint mi, méhészek szoktuk mondani; hisszük továbbá, hogy a miniszter se fogtárcazékérdést csinálni ez ügyből; az országgyűlés pedig, alig ha örülni fog a mai borus napokban ama „derűtség“-nek, mit a fontos Neiszer kaptártárgyalás okozna.

X. X.

Szemle.

Tisztelt szerkesztő barátom! Bátortalanul veszem a tollat kezembe. Ugy vagyok vele, mint a csiga a csápjával, midőn kemény tárgyhoz közeledik. Aristomachus szigoru ítélete előttem a kemény tárgy; ő a „M. L.“ januári füzetében, kereken kimondta, hogy olyan emberrel szóba sem érdemes állani, kinek méhészeti gyakorlata még az évet sem üti. Olyan kicsinynek érzem magam, mint a Libánus tövébe került rekye-bokor, mert még nekem sincs felszabaduló levelem. Beléptem ugyan a czéhbe, de nekem nem mondhaták, hogy inasnak is kell lenni, meg legénynek is, azután még felszabaduló levél is szükséges, mihez csak évek után juthatunk. Addig pedig inaszámon vesznek a szabaduló-leveles méhészek, az inas méhésznek pedig a sutban a helye, hátra az agarakkal, azokra rá se hederít az, a kinek zsebében van a felszabaduló levél. Én egyenesen azon kezdtem, hogy beállottam mesternek, mert magam kárára ugyan, de magam kezére dolgoztam, meghallgatván a ti okos tanácsaitokat, a kik velem szóba állottatok, még vitakoztatok is az én kicsiségemmel s így kicsiszoltatok annyira, hogy már méhésznek képezem magam, s ime beleütöközöm Aristomachusba. Ebben a pillanatba eszembe jut az Aesopus mese az utással. No hát én is abban

vagyok: ne mondjuk meg senkinek mennyi idő alatt ér valahová, míg nem látjuk, milyen gyorsan halad. Ekkor szóba állunk a méhésztudósokkal is, hogy gondolatot cserélve, csináljunk belőlük méhészeket. Ez a Ti hivatásotok, ez az egyesület hivatása, s örülök, hogy még soha sem tértetek le ez utról, hogy nem csináltatok méhészeti tudós akadémiát a finn-ugor méhek eredetét bonczolgatva, hanem eszevittek mindenről, eszevittek a kezdőknek és kezdőkkel is.

Azonban e kis intermezzo ne zavarjon az irodalmi szóttekintésben.

Önöket bizonyára érdekelni fogja az a kérdés, mit a méheknek lisztrel való étetése tárgyában a M. Közlöny múlt évi, novemberi füzetében felvettem, megfejtés esetén az E. M. K. E. javára kifizetendő egy arany kíséretében. — Kriesch ur, a „M. L.“ szerkesztője volt az első (és eddig egyetlen) ki alapos szakismeretnek batteniáját e kérdésre szögezte, de úgy talált történni, hogy ez egyszer, véletlenségből nem a cél felé lött. Én nem lehetek a kérdésben illetékes bíró, azért hát csak azt konstatoálom, mit illetékesebb egyének mondottak e tárgyban. Ambrózy báró, kit méltán nevezünk magyar Berlepschnek, a „Magyar Mész“ januári füzetében első sorban vette bíráló alá Kriesch érvelését, s azt állítja, hogy bizony a méhek nem azért nem hordják el a kaptárban beadott lisztet, mert a méhek a munkájukban a hely szűke miatt fizikailag akadályozva volnának, s a Kriesch állítását „elméleti nonsens“-nek nyilvánítja. Azt a tanácsot adja továbbá, hogy az arany még maradjon örménybe, míg alaposabb érveket győz meg bennünket Kriesch ur állításának valódiságáról. — A mi Ábendünk is tárgyalja e kérdést közlönyünk múlt havi és jelen, valamint a „M. M.“ febr.—márczius füzetében, de ő sem itéli oda a babért Kriesch urnak. Reméllem, hogy tapasztaltabb méhészeink e különben igen fontos kérdésben nyilvánítani fogják véleményüket s így módot nyújtanak e vitás kérdés megoldására.

A „Magyar Mész“, a délmagyarországi méhésztudósok szellemi munkás méheinek e gazdag tárháza, legutóbbi füzetében is igen gazdag tartalommal. Abból tudjuk meg, hogy az egyesület áruháza rendez, a budapesti kereskedelmi muzeumnak nemcsak maga tagja lett, hanem egyesületi tagok részére tért igyekszik nyitni ott; részt fog venni a szolnokdombokamegyei gazdasági egyesület terménykiállításán; élénk eszmecsere volt (nem a miniszteriumot szidták) a méz értékesítése fölötti kérdésben, ajánlatokat tárgyaltak, melyeket kereskedő cégek tettek a méznek nagyban és kicsinyben vásárlására. Kováts Antal értekezett a betelelésről s Maurer Jánosnak a „Méz-szesz“ készítéséről írott értekezése is felolvastatott. — E választmányi ülésen 18 tag volt jelen; mindez elég fényes bizonyíték arra, hogy a délmagyarországi egyesületnek ügybuzgó hívei vannak.

Külföld. Most jelent meg „Die Künstliche Vermehrung der Bienenvölker“ című dolgozat. Szerzője Pfalz Antal elősmert német méhésztudós. A dolgozat népszerű és igen alaposan tárgyalja a méh-családoknak mesterséges úton való szaporítását. Nagy tapasztalat és figyelmes vizsgálódásról tesz tanúságot szerző e munkájában, s az amenny is fontos kérdésben egészen kimerítő utasítást nyerhet a méhésztudós. Ajánlhatom e jeles dolgozatot az érdeklődők figyelmébe.

X. X.

Márczius havi teendők a méhesben.

A mint méheid kiröpülnek, első gondod legyen, figyelmesen vizsgálódj, ha rendben van-e a kas? A melyik család vigan röpked és szorgalmasan takarít, abban nincs baj. A melyik család nem mozdul, meg kell vizsgálni. Erre válaszd a nap legmelegebb szakát. De lehetőleg óvakodj a kaptár tartalma teljes szétszedésétől, mert több-

bet írthatna, mint használ. Legtöbb esetben a vérhas miatt szenvedhet a nép. Ha e betegség jeleit fedeznéd föl, mit elárulnak leg hamarább a beszenynezett lépek, — legalább a hátulsó lépeket jó kicserélni. Anyátlanság esetén vagy egyesítéssel, vagy készletben levő anyával segíteni kell. Márcziusban még hűvösök a napok, csak a legnagyobb szükségben kell megnyitni a kaptár belsejét. Ha valamikor, most leginkább árt a háborgatás és legveszedelmesebb a fiasítás meghülése. Az élelem hiányában szenvedő családoknak mézet, még pedig ha csak lehetséges, falazott lépes mézet kell adni. Ha ilyen nincs, tiszta folyó mézzel töltött keretet kell beakasztani. Ritkán etess, egyszerre többet adj, mert ez kárba nem vész, s mindig gondolj arra, hogy márcziusban ritka nap, mikor a kaptár belsejét megnyithatod, s hűvös időben még étetni sem lehet. Márcziusban a kaptárok végleges rendezését még ne eszközöld, de a penészes, esetleg egér rágott lépeket kiveheted. hogy a kaptár levegőjét ne rontsák.

Méhészeti vezér-elvek.

1. Inkább legyen egy jó családod, mint tiz gyenge.
2. Étess tavasszal, a zord napokon, hogy nyáron szünetelless.
3. Három évesnél idősebb anyát meg ne tőrj.
4. Tartalék-anya mindig legyen készletben.
5. Anyazár nélkül ne anyásíts.
6. Termékeny anyás rajat terméketlen anyással ne egyesíts.
7. Anyátlan családot méhesedben meg ne tőrj.
8. Jól épített házban kevés fa fogy: meleg kaptárod legyen, hogy méheid keveset fogyasszanak.
9. Méhesed körül mézet ne csepegtess el.
10. Egy himporos sejt megér két keret mézet.
11. Számításból (speculativ) étess, hogy sok mézed legyen.
11. Étetésre szánt mézed jó legyen; inkább többet adj érte.
13. Tavasszal az erős családokat dédelgessed, ha akarod, hogy bő szüreted legyen,
14. Mézeléshez dolgozó sejtet használj,
15. A sejtközfal az a mű-méhésznek, mi a só a gazdasszonynak.
16. Tartalék-lépeidet világos, szellős helyt tartsad.
17. Ne feledd, hogy egy kiló viasz-építés 12 kiló mézbe kerül.
18. Viz méhesed körül ne hiányozzan.
19. Kevés raj: sok méz; sok raj: kárba vész.
20. Későn jött raj: méhésznek baj.
21. Méheidet ok nélkül ne háborgasd.
22. Mindig kiméld a méhet, kiváltkép tavasszon, mikor minden méh tizet ér.
23. Légy szelid méheidhez, hogy ők is szelidek legyenek.
24. Indulatos méhész mindig szurással távozig.
25. A füst árt méheidnek: lehetőleg kerülj.

26. Betelelésnél ne légy zsagori.
27. Gyenge családot be ne telej.
28. Ha gyenge rajat nem türsz: nincs gondod a betelelésnél.
29. Nyugton telett méhek keveset fogyasztanak, vérhastól nem hullanak.
30. Légy méheid körül szorgalmas, hogy ők se restüljenek.
31. Tanuld ismerni a méhek természetét, hogy természetellenest ne tégy velök.
32. Gyarapítsd télen ismeretedet szakmunkák olvasása által, hogy ne legyen nyáron fennakadásod.

Álbu József.

V i d é k.

Az udvarhelymegyei m. kör közgyűlése.

Egyletünk udvarhelymegyei méhészköre a mult hó 23-án tartotta meg évi közgyűlését Sz.-Kereszturon.

A gyűlés következőleg folyt le:

1. Gyarmathy Dezső titkár felolvassa évi működésről szóló jelentést. Tudomásul vétetik, határoztatik, hogy a titkári jelentés jegyzőkönyvbe bevezetessék és eredetben az anyaegyletnek megküldessék. — 2. Sándor János pénztárnok beterjeszti számadását, mely szerint a lefolyt 1886. évben befolyt 1885. évi tagdíjjal 17 frt, 1886. évi tagdíjjal 34 frt 47 kr, tehát összesen 52 frt 47 kr. Kiadás a mult 1886. évben 44 frt 77 kr, marad pénzkészlet 7 frt 70 kr. Mult év végén hátralékok következők. u. m.: 1885. évi hátralék 19 frt, 1886. évi hátralék 42 frt, tehát összes hátralék 61 frt. Pézartárnoki jelentés tudomásul vétetik, a számadások vizsgálatára kiküldetik Katona Sándor és Mántó György. 3. Ig. elnök Pálffy Lajos felolvassa a leltári kimutatást, mely szerint: 1) hátralékban levő tagsági díjak 1885. évről 19 frt, 1886. évről 42 frt. 2) 1887-re tagsági díjakból befolyandó 64 frt. 3) Készpénz 7 frt 70 kr. 4. Egy Gön-döcs lapozó és 7 Bodor-féle kaptárban 8 élő család. 5) 2 Bodor-féle és egy átmeneti üres kaptár. 6) Hat darab anyatenyésztő-kas. 7) Egy pecsétnyomó és egy doboz p. bélyeg. 8) Méhészeti eszközök: egy lép-bakk, egy kaparó, egy vonó tisztítóval. egy metsző kés, egy keretkiemelő. 9) Egy bekötött ügykezelési jegyzőkönyv. 10) A méhészeti lapok és „Erdélyi Gazda“ 1886. évi folyama. Tudomásul vétetik. — 4. Ig. al-elnök előterjeszti költségvetési előirányzatát, mely szerint 30 frt 60 kr. kiadása helyzetetik kilátásba. Tudomásul vétetik. — 5. Ig. alelnök felolvassa az anya-egylet főtitkárának értesítését, hogy a folyó évre egyleti tagok a tagsági díj lefizetése után az egylet szakközlönyét díjnélkül fogják kapni. Tudomásvétel után Gyarmathy Dezső titkár megbízatik a tagok tudomására hozni és széles körben elterjeszteni, új tagokat szerezni. — A jegyzőkönyv felolvasás után aláíratik. Hitelesítésével megbízatik Kato-na Sándor és Mántó György.

1886. évi méhészetünk eredménye s valami a kúpkasos mézszüretéről.

Sz.-Keresztur, 1887. február.

A természet szeszélyeskedése miatt meghiusultak 1886-ban méhészeti remé-nyeink. A januári meleg napok jótékonyan sugározták körül méheseinket. Január 6.

után csak 13. és 23-án szállott fagypontig a hőmérő, s a méhek általános kirepülést két ízben tettek, s a tisztogatást végezheték a nélkül, hogy életüket veszélyeztették volna. Februárban csak 10-én és négy utolsó napján szállott fagypont alá a hőmérő, — ennél fogva, a januárban megkezdett petezés akadály nélkül folyhatott. Márczius leghidegebb napja 16-án volt csak 6 fagypont alatti fokkal; a tenyészet itt sem ütközött akadályba, de a méhek mégis csak 26-án repülhettek ki. Április szeleskedő természetét nem tagáta meg. A gyümölcsfák virágrügyei szép virágzást ígértek, de a május 7-én bekövetkezett fagy és a 20-ig tartó folytonos esőzés a virágok legnagyobb részét megrontván, a megmaradott kevés virágot is hozzáférhetlenné tette a méheknek. Akác virágot csak ritkaság gyanánt láttunk. Ilyen időviszonyok között méheink tenyészete gazdagan ment a méhlokokban, családaink csaknem tulnépesekké lettek, s e miatt a gyakorlatlanabb méhészek igen sok kárt vallottak, mert midőn legszebb reményeket kötöttek szépen megnépesült méhcsaládaikhoz, azok nagyrésze az éhség áldozatául esett.

Május 20. után szép napok is következtek, de az egymást szinte közvetlenül felváltott vizáradások, melyekkel e tavaszon megáldott a természet szeszélye, méheinket most is inkább csak belső munkára szorították, s így a rajzás ideje bekövetkeztével csaknem neki bolondultak a rajzásnak, s e rajok mind nagyon népesek voltak. Élmondhatjuk, hogy a múlt nyár a rajzásban remény fölötti gazdag, de a mézben nem volt kielégítő, mert a természet nemcsak a tavaszi hónapokban, hanem a nyáriakban is szeszélye kielégítésében találta gyönyörűségét, s ez a gyakorijégverésekben nyilvánul, melyek némely határt kétszer-háromszor is meglátogatván, a mézgyűjtést lehetetlenné tették. Hanem azért méhcsaládaink, ha a méhész számára keveset is gyűjthettek, de minden kedvező pillanatot felhasználván, magukat téli eledellel annyira ellátták, hogy abból a méhésznek is juttathatnak.

A méhcsaládok anyátlansága itt ez évben is gyakran fordult elő, leginkább a megrajzott anyakásokban, a természetes utó- és az anyasejtekkel anyásított rajoknál. Jó lenne, ha az ily eseteket méhésztársaink meggondolván, jövőben az anyatenyésztést nem mulasztanák el. Én ez évben anyatenyésztő kasaimból 17 termékeny anyaméhet használtam fel, — ezek hiányában 17 kárvallással kellett volna szembe néznem, míg így méhcsaládaimat nem féltem a rablóméhektől. — Ennyit láttam szükségesnek mult évi méztermésről tudomásukra hozni. Hanem pótlásul egy méhészeti teendőre kívánom figyelmöket irányozni:

Szeptemberben következik már a kúpkasos méhészeti szürete. Eljönnek a mézszedők, kik vagy vedrenkint, vagy pedig kasonkint veszik meg mézterményünket. Itt csaknem minden méhésznél az a régi roszt szokás uralkodik, hogy a méheket lekéneznén, a mézet össze csömöszölik. Ez eljárást az ujkori, vagy okszerű méhészeti, egészen elítéli. Miért hálátlanul lekéneznén, megfojtani szorgalmas méheinket? Gondoljuk meg csak, milyen vig zsongással röpkednek szegény kis munkásaink virágról-virágra, s mennyi veszély és alkalmatlan idő daczára gyűjtötték össze mézkincesiket. Nem elég, hogy abból, a felügyeletért, a nekik adott lakért a méhészt is megkapja a maga osztalékát? Ki kívánhatja megfojtani őket, hogy vagyonukat egészen elrabolhassa? Járjunk el e dologban emberségesebben. Könnyű ez eljárás és háladatos. Csak három krajczárra kell salétromot venni, s azt annyi vízben feloldani, mennyi egy félsing lengeteg vásznat egészen megnedvesíthet. Az oldatba a vásznat beáztatván és megdörzsölvén, egy pár óráig benne kell hagyni, ezután jól megszáraztatni. E száraz rongyból 10 □ cmnyi elég bármily népes méhcsalád leszédítésére. E rongyot markunkban összeroncsoolván, s egy összehajtott pléhbe tevén, hogy a méhek belé ne hullhassanak, egy üres fiók szegletébe kell tenni, azt meggyújtani s a leszédítendő méhkast rábori-

tani, nem feledvén kendő körültekerésével a külső levegőt elzárni a méhkas belsőjétől. Öt perc alatt az egész család le van szédülve s részint lehullva, részint a lépek között fennakadva, ez utolsókát is lehullathatjuk, ha néhányszor tenyerünkkel a méhkast körül veregetjük. Ezután felvevén a kast, s az anyaméhet kikeresvén, egy maroknyi méhnek egy, részint mézes léppel berendezett anyatenyésző kasba tévén, többi népet valamelyik népszegényebb méhcsaládunknak alája öntjük; legjobb ha épen szomszédjához adhatjuk. Egy óra alatt a felocsudott méhek az új családdal egyesülnek. Ezzel ezt a családot képessé tettük arra, hogy a következő tavaszon és nyáron a mézidényt legeredményesebben használhatja ki, ha e hónapban arról is gondoskodtunk, hogy tél folytán mézszükségbe ne essék. Az anyatenyészőbe tett anyaméhet tavasszal, esetleges anyátlanság esetén, vagy pedig műraj készítésnél, eredményesen használhatjuk fel. Arról a kedves érzésről, mely ilyen eljárás után, hogy gyilkosságot nem követett el s egy szegény méhcsaládot megnépesített, s a mellett maga is szép hasznot huzhatott, csak a méhésznek lehet fogalma.

A ki szorgalmas kis méheit, melyek oly kedvesen zsongottak munkájuk közben körülötte, galádul, hálátlanul megfojtani vagy tűzlángon megégetni képes, az nem csak rossz gazda, mert könnyelműen tőkáját semmisíti meg, hanem a mellett ember telen dolgot mivel.

Pálfi Lajos.

Méhek legelője.

Hodgya, 1887. febr.

A méhek legelője alatt általánosan azon helyet értjük, a melyről azok számukra szükséges anyagokat beszerzik.

Örvendhet az a méhész, kinek méhese körül a természetből gazdagon adományozott flora virít. Azonban e kedvező körülmény nem mindenütt észlelhető; néhol a méhészet igen kevés fáradsággal kiválóan jövedelmez, máshol nagy fáradság mellett is kevés hasznot hajt. Ez utóbbi esetben azonban segíthet magán a méhész mesterséges legelő-készítés által.

Az a méhész, kinek elég nagy hely áll rendelkezésre; méhese előtt 2--10 kath. holdat méhlegelőnek felhasználhat. Én egy 5 holdnyi minta-táblát veszek fel ilyenforma beosztással: a méhes előtt $\frac{1}{2}$ rész virágos tábla, olyan virágokból ültetve be, melyeket a mi kis munkásaink nagyon szeretnek; $1\frac{1}{2}$ r. lóherés legyen; 3 r. pohánkával vetve. A herét kaszálni a virágzás után javaslom; a pohánkát, hogy mennyire szeretik kis munkásaink s mily bő mézforrásuk az: felesleges mondanom.

Nagyobb birtokos átalakíthat 20--40 kath. holdat is; lóher kitünő takarmány, azt tudjuk; a pohánka etetésre és hizlalásra szintén kitünő. A szegélyezés fák által volna eszközölhető. pl. som, ákác, hárs, stb., a táblákon nyári és őszi faj gyümölcs-fák állhatnának, nem hiányozván a bő cukortartalmuak.

Kevés földbirtok szükséges ugyan a mesterséges méhlegelő készítéséhez, de bizonyára kifizeti magát e csekély áldozat.

Különösen azokon a vidékeken fontos a méhlegelő készítés, melyeken a tagosítás nem történt meg. Az ugynevezett nyomásos rendszer mellett $\frac{4}{3}$ -da határainknak flora nélkül áll (t. i. nyomáshatár) s méheink előtt is $\frac{1}{3}$ -ad legelő el van vesztve! Azonban ha a várt tagosítás mindenütt keresztül is lesz vive; a savanyu füveket termő helyek lecsapolva, kiszáritva, s minden talpalatnyi tér helyesen cultiválva lesz: akkor is, az elkülönített mesterséges méhlegelők, minden bizonynyal oázisok lesznek.

Óhajtom tehát, hogy minél többen készítsünk méheinknek mesterséges méhlegelőt! Azon a méhek jobban fognak mézelni s önként következnek hogy szaporodni fog jövedelmünk.

Bedő József.

Peér, 1887. február.

Vidékünk: Margitta, Szalács, Ottoman, Endrőd, Dengeleg, Pele, Peér sat. nemcsak igen gazdagok virányban, hanem a fekvésnél fogva is igen alkalmasok a méhészkedésre. Daczára ennek, a méhészet nagyon el van hanyagolva. Méhészeti vándortanítót még sohasem láttunk, s a mű-kas annyira ösmeretlen, hogy egyetlen egy sincs. Elhatároztam, hogy ingatlan szerkezetű kasaimat lassanként Berlepsch-kaptárokkal cserélem ki, mert meg vagyok győződve, hogy csakis ezen az uton tehetem méhesemet jövedelmezővé, de óhajtanánk, hogy a méhészeti vándortanító vidékünket is látogassa meg, s lássan el szükséges utasítással, mi czélből azt hiszem, hogy a méhész-egylet is teendő valami intézkedést.)*

Kozma Ferencz,
földbirtokos.

Vegyes közlemények.

— **Egyleti tudósító.** A tagsági díjjal hátralékos egyleti tagokat felszólítjuk, hogy a tagsági díjakat f. évi márczius hó végéig fizessék be egyletünk pénztárnoka, Fodor Gyulához. (Lak. Felső-kereszt-utca I. sz.)

— **A „Méhészeti Közlöny”** mult évi folyamából több fölös számu példány nincs. Miután gyakran veszünk megrendelést a mult évi folyamra, szükségesnek tartottuk ezt kijelenteni. Értesítjük egyszersmind a méhészet barátait, hogy Közlönyünk f. évi folyamából sem nyomatunk nagyobb mennyiségű fölös példányt. Ki az egész évi folyamot meg akarja szerezni, márczius végéig a tagsági díjat fizesse be. (Egész évre két forint.)

— Grand Miklós, méhészeti felügyelő, egyletünknek f. év. jan. 30-án tartott közgyűlésén tiszteletbeli taggá történt megválasztása alkalmából a következő sorokat intézte egyletünkhöz:

Mélyen tisztelt méhész-egylet! Az erdélyrészi méhész-egylet ez év január havának 30-án tartott közgyűlése alkalmával, tiszteletbeli tagjává egyhangulag megválasztani kegyeskedett. Midőn ezen megtisztelő elhatározás felől engemet értesíteni szives volt, oly mély hálaérzet kelt lelkemben, melyet tolmácsolni képtelen vagyok. Gyenge tehetséggel hazai méhészetünk felvirágoztatására törekedtem mindenkor. Soha sem mulasztottam el az okszerű méhészetnek Európa szerte elfogadott helyes tanait és elveit hazánkban is terjeszteni. De az ember csak ember, s nincsen mindenkor azon helyzetben, hogy törekvései, cselekedetei és kötelességeinek teljesítésével mindenki kívánságának eleget tudjon tenni. És midőn, mégis büszkén tekinthetek vissza az évek hosszu során át végzett munkásságom eredményeire: nem tagadhatom, hogy mindig fájdalommal teltem el a más irányu törekvések következtében mutatkozó siker hiánya miatt. Midőn tehát egyrésről fájdalmas szívvel kell tudomást vennem az ellentörek-

*) Egyletünk bizonyára megteendi mindazt, mit ez ügyben tehet.

Szerk.

vésről, más részről leirhatatlan örömmel s emelkedett szívvvel tekintem az igazi méhészek erélyes és nem lankadó, jól megfontolt és legszebb sikerü törekvését. Az erdélyrészi méhész-egyletnek általam nagyrabecsült vezérferfiái fel tudták fogni a helyzet komolyságát s egyletük céljait jól irányozzák, mert különben nem lettek volna képesek olyan rövid idő alatt oly szépen haladni s Erdély méhészetét olyan rohamosan felvirágoztatni. Nem csodálkozom a fényes sikeren, mert egy olyan egylet, melynek vezetői igazi méhészek, a ferde utra nem tévedhet. Munkásságuk által felvirágozott az egylet és a méhészet s boldogok azon egyének, kik egy ilyen egyletnek tagjai lehetnek. Ha nekem is részem volna egyletük felvirágoztatása körül, büszke volnék rá. De abban az általános munkásságon kívül részem nincsen. Azonban önök velem mindig egyetértettek, mert a mi működésünk mindig egyirányu volt. Most sincs közöttünk nézeteltérés, hanem igenis van szép és áldásos együttműködés, melyet fentartani s megszilárdítani mindig tudni fogunk. Nem honol közöttünk irigység, opponálási vágy, melyek csak rosznak szülő anyjai, hanem igenis férfias komolyság, a méhészethez megkívántató értelmiség, mely mindenkor győzedelmeskedett, s győzedelmeskedni fog a jövőben is. Adja Isten, hogy ugy legyen! Midőn tehát engemet, anélkül, hogy eddigi munkálkodásom által az erdélyrészi méhész-egylet haladása s Erdély méhészete körül kiválóbb érdemeket szerezhettem volna, tiszteletbeli taggá megválasztani kegyesek voltak, a legnagyobb kitüntetésnek tartom. — Mélyen tisztelt méhész-egylet, mélyen tisztelt egyleti tagok! Gyengének érzem már magamat a méhészet érdekében az eddiginél kifejtett nagyobb munkálkodásra. Erőimnek hanyatlását érzem. De önök meghódították lelkemet, ezentul teljesen az önöké leszek. Midőn ezt nyiltan mindnyájuknak tudomására kívánom adni, kinyilvánítom, hogy önöket nagyra becsülöm, mert önzetlen törekvésükkel oly szép eredményt mutattak föl, melyért minden igazi méhész önöket üdvözölheti. S midőn végre a mélyen tisztelt egylet s érdemdús tagjainak a fényes kitüntetésért hálámat ismételten kifejezném, ígérem, hogy az erdélyrészi okszerű méhész-egylet érdekeinek szentelem gyenge erőmet. Támogatni fogom önöket törekvéseikben mindannyiszor, a hánszor annak szüksége mutatkozik. Köszönöm, hogy felvettek táborukba. Isten áldása kísérje továbbra is működésüket.

— A gyümölcscukor-szirup. Több méhészeti lapban jelent meg ismertetés a gyümölcscukor-szirupról, melyet legujabban méz gyanánt kezdenek forgalomba hozni. Az ösmertetők valamennyien odanyilatkoznak, hogy e szirupot igen nehéz megkülönböztetni a valóságos méztől, mely vegyi tulajdonságaiban is egyezik azzal. Dr. Ossikovszky József, a helyi m. kir. tudomány-egyetem körvegytan nyilv. rendes tanára azon nagybecsü ígéretet tette Közlönyünk szerkesztőjének, hogy a maingai gyümölcscukor-szirupot vegyivizsgálat alá fogja venni s ismertetni iogja annak felismerésére vezető lehető legegyszerűbb eljárását. — Az érdeemes tanár ez által bizonyára hasznos szolgálatot teend méhészetünknek.

— Hazai szőlő- s bortermeleink, valamint mezőgazdáink figyelmébe ajánljuk a Kassán megjelenő „Szőlőszeti, Borászati és Gazdasági Lap“ című szakközlönyt, a mely a folyó évben már VIII. évi pályafutását kezdte meg s ugy a gyakorlati szakemberek, mint a szakirodalom részéről megérdemelt elismerést vivott ki magának gyakorlati iránya, változatos tartalma és alapos szakszerűsége által. A f. é. I. szám gyakorlati s időszerű cikket hoz a szőlők keresztműveléséről Maurer János szerkesztő s borá-

köz-
találunk
részéből. — A
pártolásra a lap minden hó 1-én és 16-án jelenik meg Kassán. Elő-
fizetési ára egész évre 4 frt. Előfizetési pénzek és mindennemű küldemé-
nyek: Kassára, (Maurer-udvar) Maurer János, szerkesztő-kiadó nevére
címezendők.

— Megjelent és beküldetett szerkesztőségünkhöz a „Nagy-kürüi ér-
tesítő“, havi füzet. Tárnya: fatenyésztés, gyümölcsészet, rózsza-, disz- és
konyha-kertészet, szőlőszet és baromfi tenyésztés. Szerkesztője a mindnyá-
junkt által előnyösen ismert méhészt: Goboczi Károly. A beküldött fü-
zet igen tartalmas, s azt hisszük, e hasznos folyóirat a szakirodalomban
hézagot fog pótolni.

— Figyelmeztetjük a méhészeket Kováts Péter és fiai jónevű keres-
kedő czég, közlönyünk jelen füzetében közölt hirdetésére. E czég, a mé-
hészeti eszközöket hazai iparosokkal készítteti, s bizonyára ugy jóság, mint
külsin tekintetében ki fogják állani a versenyt a külföldi gyártmányokkal.

— Eladó méhcsaládok. Egyletünk ez év folyamán is adni fog el
méhcsaládokat. A kinek rajra van szüksége, jó lesz, ha mielőbb megren-
deli, mert a megrendelések számához mérten lesznek előállítva a műrajok.

— Sejtközfal eladás. Tiszta mézből készült, kiváló szép sejtközfal
kapható, kilónként 2 frt 20 kron Albu Józsefnél Kolozsvárt. E készít-
ményt ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

— A kérdések és feleletek rovatát, rendkívüli tárgyhalmaz miatt,
kénytelenek voltunk közlönyünk jövő havi füzete számára félve tenni.

Szerkesztő üzenetei.

M. J. ur Kassa. A „M. K.“ kívánt számait elküldtük. A többit is elintéztük.

P. L. ur Sz.-Keresztur. Mindnyájunkt öröme szolgál az ujabban megindult
mozgalom. Bizunk a kitarítás sikerében, mert a zászló jó kezekben van.

Dr. A. M. ur Sz.-Keresztur. Kétszeres okunk van becses soraiért köszönetünket
nyilvánítani. Megkaptuk.

Sz. L. ur B.-Hunyad. Beigtattuk s a Közlönyt küldjük. Fogadja köszönetünket.

K. F. ur Péér. A kaptár meg van rendelve; ez egyetlen levelen kívül más nem
érkezett ide.

A szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Felügyelő bizottság: **Albu József, Csiki J. József, Fodor Gyula, id. Hutter Samu,
dr. Kömives Gerő és Szentgyörgyi Lajos.**

Ny. a M. Polgár nyomd. Kolozsvárt.

Diszmü-, Nürnbergi- és Gyermejjáték-üzlet.

Valódi berndorfi China-ezüst és Alpacca-árúk.

Nagy raktár
Vas- és eszter-
gált fa-bu-
torokból.

Revolver töltények.

Férfi- és gyermek-
kalapok. Haris-
nyák. Utitá-
kák. Börön-
dök és Fa-
utiládák.

Fegyvertöltény hüvelyek.

Méhészeti
eszközök

egyedüli raktára Kolozsvárt
és az egész erdélyi részekben.

Az Erdélyrészi Méhész-Egylet megbi-
zása következtében márczius közepétől kezd-
ve üzletemben beszerezhető lesz
mindenfélle méhészeti eszköz.

Vadász-
és halász-
eszközökben
nagy váiaszték.

Esernyők és Sétabotok.

Ugyanott kapható:
tisztá viaszból készült, ki-
váló jósag
Sejtközfal.

Dohány-
zőeszközök,
Tajték és bo-
rostyánkó áruk-
ban nagy választék.

Gummi Felsőök.

Hazai iparczikkék egyedüli raktára.

Egyedüli raktár *Arendt M. Lüttich* (Belgiumi)

Vadász-, szobafegyver és revolver-gyártmányaiból.

Hangszerekről árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hangszerjavítások pontosan és jutányosan.